КРЫВІНКА

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

ЧЭРВЕНЬ
№ 8 (109)
2012 год

"Нельга есці хлеб народа і грэбаваць ягонай мовай".
Ул. Караткевіч.

МЕРКАВАННЕ РЭДАКТАРА

ІНТЭГРАЦЫЯ З РАСЕЯЙ

Сёлета спаўняецца роўна 240 гадоў з часу першага падзелу Рэчы Паспалітай. Менавіта ў 1772-м годзе расейскай імператрыцай Кацярынай Другой быў пакладзены пачатак інкарпарацыі беларускіх земляў у склад Расейскай імперыі. Так завяршыліся тры крывавых стагоддзі несупынных войнаў, за час якіх наша краіна панесла велізарныя страты ў барацьбе з усходнім суседам. Зараз наступіла эпоха адноснага зацішша.

Простаму чалавеку, якіх на нашай зямлі была большасць, пэўна, было ўсё роўна, на каго яму гнуць спіну. Магчыма, наеўшыся ўволю несправядлівасці ад польскіх ці тутэйшых магнатаў, ён разлічваў на нейкае паслабленне ўціску пад расейскім панам.

Але новая ўлада з сялянамі асабліва не цырымонілася. Іхні статус застаўся без зменаў. Бо магнаты ў сваёй пераважнай большасці аказаліся далёка не патрыётамі і вельмі хутка прынялі прысягу на вернасць імператрыцы. Толькі адзінкі кідалі маёнткі і ўцякалі на Захад, каб змагацца з захопнікамі.

Але да масавых выступленняў справа дайшла толькі пасля другога падзелу, калі за справу ўзяўся Касцюшка. Але славуты паплечнік змагароў за незалежнасць Амерыкі неўзабаве аказаўся ў Петрапаўлаўскай крэпасці, бо сілы былі яўна няроўныя.

Гэтыя гістарычныя падзеі прыгадваюцца мне кожны раз, калі я чую, як уздымаецца новая хваля інтэгратараў за больш шчыльны саюз з Расеяй. Яны, мусіць, зусім не ведаюць гісторыі, бо інакш бы не выдумвалі Дзень нейкага міфічнага яднання дзвюх краін. Гэтаму шчыльнаму "яднанню" сёлета ўжо 240 гадоў! Так што застаецца толькі аб'явіць гэту дату ўсенародным святам і праводзіць з яе нагоды ўрачыстыя сходы і парады.

Г.Станкевіч.

19-га чэрвеня В.Быкаву – 88 гадоў

ВАСІЛЮ БЫКАВУ

Ратай, бацькам тваім зямны паклон,
Што ўзгадавалі сына Беларусі,
Усім тваім крыўдзіцелям – праклён,
Хто не з табой – той з д'яблам у хаўрусе.

Са дна азёраў памяці званы
Звіняць, каб разбудзіць былую славу.
Бог выбавіў цябе з агню вайны,
Каб ты штодня змагаўся за дзяржаву.

Дзяржава беларуская ў вяках
Закратаваная балючым крацем.
Насіць бы кожны сказ твой на руках –
А мы цябе, як скарб, бяздумна трацім.

Хай ходзіць на шалёнай галаве
Лапцюжнік, што дарос да чаравікаў.
Ёсць беларусы, Беларусь жыве,
Пакуль жыве у кожным сэрцы Быкаў!

Рыгор Барадулін.

ЭКАНОМІКА

ДЗЕ ТЫ, 500-БАКСАВЫ ЗАРОБАК?

У травеньскім нумары "Зары" з'явілася статыстычная табліца сярэднемесячнага заробку на Бешанковічччыне ў студзені-сакавіку 2012-га года. З яе мы змаглі даведацца, што сярэднемесячны заробак працаўніка ў сакавіку склаў у нашым раёне амаль 2,3 млн рублёў. І тое, аказваецца, на 97% больш, чым у сакавіку 2011-га. Калі ж перавесці гэтыя грошы ў доляравы эквівалент, то пры курсе долара сённяшнім толькі ў 8 000 беларускіх рублёў наш заробак не дацягвае і да 300 баксаў. А вось год таму, яшчэ да знакамітага абвала рубля, курс долара складаў 3000 рублёў, і, адпаведна, 97% ад 2,3 млн складала амаль 400 зялёных.

Песня ж, якую нам спявалі тады і спяваюць цяпер, застаецца адна і тая ж: да канца года сярэдні заробак мусіць скласці 500 даляраў. Яно то ніхто ад такога заробку адмаўляцца не збіраецца, але ж яго мала напісаць у нейкай праграме і прамаўляць як заклінанне. Калі эканоміка не дазваляе, каб рост заробкаў ішоў так імкліва, як некаму хочацца, то мы зноў прыйдзем да знаёмых грабляў, на якія наступілі не так і даўно. Рашэнне праблемы ляжыць у іншай плоскасці: пара мяняць заганную сістэму эканомікі. А так як яна грунтуецца не на менш заганнай палітычнай сістэме, то найперш патрэбны рэформы палітычныя. І ў першую чаргу дэмакратычныя выбары прэзідэнта.

М.Васільеў.

P.S. У той жа табліцы чамусьці адсутнічаюць дадзеныя аб заробках у банкаўскай сферы і сферы кіравання. Раней у падобных табліцах яны абавязкова былі. Ці не таму іх няма, што заробкі нашых кіраўнікоў і банкіраў даўно пераваліліі за 500 баксаў? Пэўна, нам з імі прыходзіцца сёння вырашаць абсалютна розныя праблемы.

"КРЫВІНКА" Ў ІНТЭРНЭЦЕ

У сувязі з праблемай размяшчэння газеты "Крывінка" на партале http://haradok.belarda.org/ наша газета стала будзе размяшчацца на партале **http://kamunikat.org/** , дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: **http://kamunikat.org/kryvinka.html** , што у каталагу "Пэрыёдыка" для далейшага выкарыстання.

ПЕРАДАРМЕЙСКАЯ ПАДРЫХТОЎКА

Паездка ў Бароўку

6-га чэрвеня вучні школ Бешанковіцкага раёна, якія сёлета скончылі 10 класаў, наведалі адну з воінскіх частак у Бароўцы Лепельскага раёна. Паездка адбылася па праграме збораў пачатковай ваеннай падрыхтоўкі. Вучні пазнаёміліся з бытам вайскоўцаў, наведалі казарму і сталовую, агледзелі ўзоры зброі. Ім была дадзена магчымасць сабраць і разабраць аўтамат Калашнікава і зрабіць два стрэлы кожнаму на вучэбным трэнажоры.

Аўтар жа гэтых нататак атрымаў нагоду параўнаць(хаця б візуальна) стан сённяшняй беларускай арміі і арміі савецкіх часоў 80-х гадоў мінулага стагоддзя. Менавіта побач з той жа Бароўкай у 1984-м годзе я праходзіў афіцэрскія зборы.

Знешне ў казарме, якую мы агледзелі, у параўнанні з той, дзе я калісь жыў, нічога не змянілася. Тыя ж жалезныя ложкі з жалезнымі сеткамі, тыя ж коўдры, той жа адзіны тэлевізар з дазволенай згодна ідэалагічнай службы праграмай для прагляду. Хіба што новыя тумбачкі пры ложках ды шафы для адзення. Скрозь у суседніх будынках, куды мы заглядвалі, вядзецца рамонт. Непадалёку руйнуюць казарму даваенных часоў пабудовы. Пад нагамі той жа савецкі патрэсканы і пабіты ямкамі асфальт. Затое ў доме культуры новыя плакаты з выявамі … Пятра Першага і ягонымі выказваннямі на фоне чырвона-зялёнага сцяга. На сцяне ў былым ленінскім пакоі (цяпер ён называецца пакоем для адпачынку) партрэт А.Г.Лукашэнкі і ягоныя цытаты. А вось фільм пра ўзброеныя сілы Беларусі навучэнцам паказалі дзесяцігадовай даўніны, запэўніваючы, што з тых часоў анічога ў дактрыне не змянілася. Не атрымалася ўразіць мяне і пры паказе тэхнікі. Школьнікам, якія нічога яшчэ не пабачылі ў жыцці, зразумела, усё было ў навінку. Але ж дэманстрацыяй дваццацітрыццацігадовай тэхнікі, якая выпушчана у мінулым стагоддзі і якую можна не саромеючыся перадаваць музеям, нават іх здзівіць было цяжка. На паказ навейшых узораў тэхнікі ў камандзіраў ні часу, ні жадання не знайшлося. А менавіта на гэта разлічвалі шаснаццацігадовыя хлопцы, якіх і за вушы нельга было адцягнуць нават ад "металалому". Зразумела, што ніякім трэнажорам-імітатарам не замяніць і сапраўдную стральбу з аўтамата. І ў гэтым задавальненні будучым прызыўнікам было адмоўлена.

(А мне адразу прыпомнілася, як я дзесяцікласнікам на такіх жа тыднёвых зборах упершыню страляў з сапраўднага аўтамата і з якім гонарам вёз дахаты жменю страляных гільзаў.)

Такім чынам, перавагу вайскоўцаў сучаснай беларускай арміі над арміяй свайёй папярэдніцы праз чвэртку стагоддзя хоць бы ў чымсьці знешне я адшукаць не здолеў. Магчыма, ёсць у нас нейкія новыя ўзоры тэхнікі. Кажуць, што кормяць цяперашніх жаўнераў значна лепей, чым карміліі ў Савецкай арміі. Але пра тое мы толькі слухалі. Ні паказаць новую тэхніку, ні нават простай салдацкай кашы нам не прапанавалі.

А яшчэ мяне непрыемна ўразіла, што ніводная шыльда, ніводная інструкцыя, ніводная цытата на стэндах, нават прысяга на вернасць Радзіме не была на роднай мове. Усё было на мове краіны-суседкі, якая грунтоўна пусціла свае карані ў Беларусі.

Такім чынам, сучасная беларуская армія замест выхавання патрыятызму ў прызыўнікоў замацоўвае ідалапаклонніцтва перад Расеяй і яе войскамі. І тое лічыцца нормай.

Г.Станкевіч.

АБ'ЯВА

- ***Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Крывінка» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць, то патэлефануйце.***
- ***Рэдакцыя «Крывінкі» змяшчае бясплатныя абвесткі чытачоў выдання. Дзеля размяшчэння абвесткі патэлефануйце ў рэдакцыю.***
- ***Калі парушаны вашы правы спажыўца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты «Крывінка».***
- ***Рэдакцыя запрашае да супрацоўніцтва небыякавых грамадзян. Вашы навіны, паведамленні – нашая падзяка. Словам, сувенірам.***

НАША ЖЫЦЦЁ

ШКОЛЬНАЯ "РЭФОРМА"

Напрыканцы траўня настаўнікі і вучні беларускамоўнай Пяцігарскай сярэдняй школы атрымалі непрыемны падарунак. Чуткі пра тое, што школу пераўтвараюць у базавую, спраўдзіліся. Асабліва непрыемным гэты падарунак быў для чатырох вучняў дзесятага класа і васьмі вучняў дзевятага класа, якіх наўпрост прымусілі цяпер пакінуць школу. А амаль усе яны збіраліся прадаўжаць вучобу ў сваёй роднай школцы адпаведна ў 11-м і 10-м класах. (Ісці ў іншыя ўстановы збіраліся толькі два вучні дзевятага класа.)

У 2011 – 2012-м навучальным годзе ў школе вучылася 29 вучняў. Пакідаць школу пасля яе заканчэння сёлета мусіла толькі адна выпускніца адзінаццатага класа. Праўда, у першы клас прытоку вучняў не было, але ж праз год у школку мусіла ісці аж два вучні. Цяпер жа, без 10-га і 11-га класаў, ў школе застануцца не больш за 15 чалавек. Але ці застануцца? У Пяцігарскай школе вучацца дзеці пераважна з шматдзетных сем'яў. А таму, калі старэйшых дзяцей змусілі пайсці ў цэнтральныя школы г.п. Бешанковічы, то бацькі могуць аддаць туды і малодшых. Усё роўна ім прыйдзецца падвозіць тых і другіх. Затое малодшыя, на думку бацькоў, будуць пад наглядам. А таму пагроза другой спешнай школьнай "рэформы" навідавоку – школу могуць увогуле зачыніць.

Пакінем без абмяркавання той факт, што дванаццаць вучняў, якіх прымусілі пакінуць школу, у сваёй пераважнай большасці пойдуць у рускамоўныя школы Бешанковіч ці Ульскую вучэльню. І ніхто з бацькоў, думаецца, не звернецца ў раённы аддзел адукацыі ці куды вышэй, каб для іх адкрылі беларускамоўныя класы і далі магчымасць давучыцца на роднай мове. Бо, на думку бацькоў, добра хоць даюць давучыцца. Пазіцыя нашых уладаў нязменна вядомая: "Хочаш вучыцца – вучыся на "общепонятном языке", а не то запішам у БНФ ці куды яшчэ." Так прынята ў нашым грамадстве, дзе ўлада заўсёды правая.

Чаму пераўтвараецца ў базавую менавіта Пяцігарская школа? Школак, падобных на гэту, у раёне ёсць некалькі. Блізу трыццаці вучняў вучыцца і ў суседніх з Бешанковічамі Свячанскай і Ржаўскай сярэдніх школах. Але гэтыя навучальныя ўстановы маюць спераду прыстаўку "сад", што ратуе іх пакуль што ад падобных сумных рэформаў. Пяцігарская школа такой прыстаўкі не мае. Больш таго, з'яўляючыся адзінай сярэдняй установай адукацыі на тэрыторыі так званага аграгарадка "Дразды", яна не атрымала ні рубля на свой рамонт у той час, калі аграгарадку марафецілі фасад. Тады, гадоў пяць таму, у Драздах узнік магазін, пабудавалі на скорую руку дзесятак хат-"лукашовак" і паклалі кіламетра паўтара свежага асфальту, якога ўсё роўна не хапіла, каб заасфальтаваць усе вясковыя вуліцы.(Адна машына таго асфальту тады ўсё ж дасталася і Пяцігарскай школе на паднаўленне ходнікаў.) А так як Пяцігарская школка ляжыць не ў Драздах, а ў Пяцігарску, то яна не атрымала ў той час ні новай мэблі, ні камп'ютарнага класу, ні прыстаўкі "сад", ні нават касметычнага вонкавага рамонту. І само пытанне пра тое былы пяцігарскі дырэктар, паслухмяны выканаўца волі райвыканкама, нідзе не ўздымаў. А колькасць вучняў, якія вучыліся тут у той час, была блізкая 70-ці. І ўвесь гэты час школка патрабавала, як патрабуе і сёння, тэрміновай замены аконных блокаў. Бо тэмпература ў класах толькі ў верасні і маі адпавядае СанПіНаўсім патрабаванням. А ўзімку былі выпадкі, калі яна апускалася ў класах да +10 і нават +5 градусаў. Але ж праводзіць рамонт школы, знайсці для гэтага сродкі ў нашай краіне, дзе сёння стаіць задача па стварэнню людскіх умоваў нават для жывёлы, чыноўнікам, мякка кажучы, цяжкавата. А яшчэ ім хочацца на няробленым рамонце яшчэ нібыта з'каноміць грошы. Вось яны і ідуць на падобныя "рэформы", якія выкліканы зноў-такі не ад заможнага жыцця.

Але ж і пасля падобных "рэформаў" школу будзе наведваць паўтара дзесятка вучняў. А таму нармальныя ўмовы ўсё роўна трэба ствараць.

А пра матэрыяльную базу школы лепш не казаць наогул. Прывяду толькі адзін факт. Напрыклад, тут поўнасцю адсутнічаюць валейбольныя мячы, няма пары прыстойных лыжаў.

Пытанне ж аб рэарганізацыі школы і пераводзе яе ў лік неперспектыўных базавых паставіць і новыя праблемы. Бо кожны настаўнік, які застанецца працаваць у Пяцігарскай школе, (за выключэннем двух-трох) будзе змушаны працаваць на няпоўную стаўку. І ён будзе змушаны падпісаць паперу, што з тым пагаджаецца. А гэта значыць, апрача ўсяго іншага, існаваць на паўтара мільёна свайго заробку.

Сказаць сваё слова супраць пастановы раённага Савету народных дэпутатаў настаўнікі баяцца. Ёсць рызыка наогул застацца без працы. Тым больш, што ім было патлумачана, што ініцыятыва закрыцця сярэдняй школы зыходзіць з вобласці… "Рэфармаваць адну сярэднюю і зачыніць адну базавую…" Але ўсё ж настаўнікі напісалі заяву на імя старшыні райвыканкаму з просьбай перагледзець прынятае рашэнне.

Дабрыгорскую базавую школу сёлета зачыняць.

Апошні год там вучылася толькі сем дзетак.

Г.Станкевіч,
настаўнік Пяцігарскай сярэдняй школы.

ЗВАНОК У ВЫКАНКАМ

Дыялог па тэлефоне

Прачытаўшы пра тое, што 18-га траўня адбудзецца наўпростая лінія са старшынёй раённага выканаўчага камітэту, я вырашыў патэлефанаваць. Нагоду для званка я меў надзвычай важную: каторы дзень паўднёвы вецер нёс у вокны маёй хаты дым са сметніку, што ляжыць непадалёку за рэчкай Крывінка.

Нейчы голас, але яўна не спадара Пяньkoўскага, чый голас мне добра знаёмы, на маё прывітанне адказаў, што мяне ведаюць, але сябе не назваў. Удакладняць, хто з чыноўнікаў сядзіць на тэлефоне, я не стаў.

Спачатку я запытаўся, ці патрэбны Старым Ранчыцам такі сметнік наогул. На маю думку, у вёсцы, дзе зараз пражывае менш за паўтары сотні людзей і дзе камунгасаўцы рэгулярна збіраюць смецце неабходнасці ў вялікім сметніку няма. У савецкія часы, калі вёска мела ў разы больш насельніцтва, падобны сметнік тут наогул адсутнічаў. Мне адказалі, што на гэты конт ёсць рашэнне райвыканкама, якое ніхто змяняць не збіраецца. На заўвагу, што сметнік ляжыць на беразе канала, які праз паўкіламетра ўпадае ў Крывінку, рэакцыі не паследавала.

Я яшчэ настойліва патлумачыў, што нашым сметнікам карыстаюцца пераважна жыхары Бешанковіч, якія, мусіць, не хочуць плаціць грошы за дастаўку смецця на палігон блізу вёскі Дразды. Калі мне запярэчылі, што такіх фактаў няма, я запрапанаваў паказаць цэлую фільматэку, на якой зняты розныя транспартныя сродкі немясцовай прапіскі. У адказ зноў было няўцямна сказана, што з пытаннем разбяруцца.

Тады я папрасіў хаця б патушыць сметнік, бо дым ад яго забруджвае ўсё наваколле. "Патушым!" – прагучала ў адказ.

Сметнік гарэў яшчэ прыкладна тыдзень. Пасля гэтага ці то ўсё выгарала, ці то дажджы, якія пакрысе пачалі наведваць наш куток, пытанне закрылі.

Мне ж 5-га чэрвеня прыйшла дзяржаўная папера, дзе пад грыфам "Бешанковіцкая раённая інспекцыя" чатырма абзацамі тлумачылася, як своечасова буртуецца смецце на ранчыцкім мініпалігоне, а для падвышэння эфектыўнасці буртоў-ку будуць праводзіць з выкарыстаннем бульдозера. А яшчэ там стаяла прапанова, што ў выпадку нязгоды з прынятым рашэннем я маю права абскардзіць яго ў Віцебскім абласным камітэце прыродных рэсурсаў і аховы навакольля.

Дванаццатага чэрвеня па дарозе ў лес я завітаў на сметнік. Смецце пачыналася адразу ад канала і расцягнулася на добрую сотню метраў уздоўж дарогі на Дубраўку. Пры самай дарозе ляжала сэкэнхэндаўская вопратка, якой хапіла б на цэлае аддзяленне салдат. Крыху далей высіліся абгарэлыя гурбы матэрыялу незразумелага паходжання.

Вось і ўся гісторыя.

Г.Станкевіч.

НАША СПАДЧЫНА

ВАКОЛ "ПАМЯЦІ"

Памятаю, як на закаце камуністычнай эпохі (ў 1991-м годзе)ў нашым раёне выйшла ў свет кніга "Памяць". Гэта выданне было значнай тагачаснай падзеяй, калі кнігі па краязнаўству былі вялікай рэдкасцю. Тая "Памяць" выйшла накладам 8 500 асобнікаў і сёння маецца ледзьве не ў кожнай хаце. Створана яна намаганнямі Анатоля Вячаслававіча Крачкоўскага. Яго рукой у гэтай кнізе напісаны кожны артыкул, можна сказаць, вывераны кожны знак прыпынку.

Але, калі вы зазірнеце на другую старонку выдання, то ўбачыце толькі спіс рэдакцыйнай калегіі і камісіі па стварэнню гэтай гісторыка-дакументальнай хронікі. Аказваецца, разам са спадаром Крачкоўскім у склад камісіі ўваходзілі яшчэ восем чалавек, якія ні слыхам ні дыхам не мелі да выдання кнігі аніякага дачынення. Але ж у савецкія часы было немагчыма, каб кніга выдавалася без удзелу "розуму, гонару і сумлення нашай эпохі", то бок камуністычнай партыі.

На старонцы 423 ўказаны яшчэ 87 чалавек прадстаўнікоў грамадскасці Бешанковіцкага раёна, якія прымалі ўдзел у пошуку і зборы матэрыялаў для кнігі "Памяць". На маю думку, у лепшым выпадку нехта з іх аказваў садзеянне аўтару, скажам, тэлефонным званком ці нейкай парадай. Яшчэ дакладней заўважыць, што да іх(школьных гісторыкаў, удзельнікаў вайны, старшыняў сельскіх саветаў) звяртаўся А.В.Крачкоўскі, каб нешта ўдакладніць.

Тое, што кнігу напісаў Анатоль Вячаслававіч, нідзе ў той кнізе "Памяць" не пазначана.

А.В. Крачкоўскі не атрымаў за тую працу ні рубля.

І вось мінула трыццаць гадоў. Усе гэтыя гады Анатоль Вячаслававіч дапрацоўваў кнігу, і яна значна вырасла ў аб'ёме. Але ж на тое, каб яе выдаць, грошай у раённым бюджэце, разумела, няма. Тым больш, што аўтар хоча за сваю шматгадовую працу атрымаць хоць нейкі ганарар. Замест гэтага ў раёне ствараецца новая камісія, якая будзе ствараць новую кнігу "Памяць". Думаю, калі ў гэту камісію ўключаць нават 200 чалавек і дадуць заданне, скажам, за год выдаць кнігу, зрабіць тое, без плагіяту, немагчыма. Бо кніга ўжо існуе, як, дзякуй Богу, яшчэ жывы і чалавек, які яе напісаў. І ён, як і любы разумны чалавек, хоча скарыстацца плёнам сваёй напружанай шматгадовай творчай працы. Колькі такая праца каштуе, ведаюць толькі тыя, хто не суткі і не двое сядзеў за пісьмовым сталом і не раз сустракаў за ім раніцу. Хто сотні разоў наведваў розныя архівы, а зараз не вылазіць з інтэрнэту, каб тое выданне дапоўніць новымі фактамі.

Аўтар не ставіць за мэту на гэтым выданні разбагацець. Ён хоча толькі часткова кампенсаваць затраты сваёй нервовай і фізічнай энергіі. І таму ганарар у памеры няхай і гадавой зарплаты сярэдняга чыноўніка не выглядае тут астранамічнай велічынёй. Колькі такіх чыноўнікаў абцяжарваюць крэслы і ў нашым раёне, не даючы аніякай аддачы?

Як раённым уладам выйсці з гэтага становішча, не згубіўшы гонар? Калі на выданне кнігі няма сродкаў, трэба адкрыць рахунак у банку і аб'явіць аб зборы ахвяраванняў на кнігу. Мы ж штогод збіраем вялізныя сродкі Чырвонаму крыжу і ДТСААФу, ратавальнікам на водах і на сушы, будаўнікам Нацыянальнай бібліятэкі. Выдаць кнігу "Памяць" – наш маральны абавязак, як перад зышоўшымі пакаленнямі, так і перад нашымі нашчадкамі. Гэта выданне– Нацыянальная бібліятэка нашай памяці, якую мы мусім не спіхваць на чыесьці плечы, а пабудаваць ужо сёлета самі.

Г.Станкевіч.

МЫ І АЛКАГОЛЬ: ХТО КАГО?

ЯК ЗМАГАЮЦЦА З АЛКАГАЛІЗМАМ НА МІНШЧЫНЕ

Сітуацыя з ужываннем алкаголю на Міншчыне, як і на Віцебшчыне, таксама напружаная. А таму ў некаторых раёнах Мінскай вобласці сёлета пайшлі на эксперымент. Там забаранілі продаж так званых пладова-ягадных вінаў нізкага гатунку. І першыя поспехі на гэтым шляху абнадзейваюць. Згодна статыстычным дадзеным колькасць памерлых ад злоўжывання алкаголю тут скарацілася на 20%.

Як распавядаюць прадавачкі магазінаў Слуцкага раёна, цяпер штораніцу на ганку адкрыцця крамы не чакае натоўп алкаголікаў, як гэта было раней. Працаваць прадавачкам стала прыемней.

Па словах саміх выпівох, у іх таксама зараз знікла звычка бегчы штораніцу да крамы, каб пачаць дзень з віна.

Праціўнікі прыведзеных мер шукаюць аргументы супраць новаўвядзення. Яны кажуць, нібыта адносна таннаму напою можна пры жаданні знайсці адпаведную замену рознымі сурагатамі. Ім можна запярэчыць, што маючы такія штаты міліцыянтаў пры жаданні можна паставіць надзейны заслон любой спекуляцыі алкаголем. Але ж толькі пры жаданні …

Пакуль што ў бешанковіцкім "Дзяжурным" а шостай раніцы штодня можна назіраць карціну, падобную той, што назіралася на Міншчыне "да рэформы". З самога ранняя некалькі чалавек каля крамы дзяжураць, каб тэрмінова заліць у сябе чарговую порцыю атруты. А нашы ўлады на гэта закрываюць вочы, нібыта падобнае здараецца недзе ў Амерыцы. Тым часам у раёне людзі па-ранейшаму мруць як мухі. І алкаголь сярод прычын смерці стаіць пад нумарам адзін.

Л.Паўлава.

ПАЛАТАЧНАЯ ІМІТАЦЫЯ

ОППОЗИЦИЯ В ПАРЛАМЕНТ МОЖЕТ ТОЛЬКО ПРОСОЧИТЬСЯ

СУДЯ ПО РИТОРИКЕ АЛЕКСАНДРА ЛУКАШЕНКО НА СОВЕЩАНИИ 18 ИЮНЯ, ДАВШЕМ СТАРТ ПАРЛАМЕНТСКОЙ КАМПАНИИ, ВЫБОРЫ ОБЕЩАЮТ БЫТЬ ДЕМОКРАТИЧНЫМИ НАСТОЛЬКО, НАСКОЛЬКО ОНИ МОГУТ БЫТЬ ДЕМОКРАТИЧНЫМИ В БЕЛОРУССКИХ УСЛОВИЯХ.

Избирательные комиссии, по словам официального лидера, должны быть сформированы «с участием политических партий и общественных организаций». Но включать в избиркомы следует только лиц, «достойно зарекомендовавших себя при проведении прежних избирательных кампаний», а не тех, «кто ранее способствовал дезорганизации выборов». Понятно, что это развязывает вертикали руки для фильтрации неудобных персоналий.

Что касается регистрации кандидатов в депутаты, то Лукашенко заявил, что «всех, кто имеет право быть зарегистрированным, надо регистрировать». Он призвал местные органы власти обеспечить кандидатам свободу агитации «на условиях не худших, чем это было при проведении выборов президента страны в 2010 году». Но при этом потребовал «незамедлительно пресекать» любые незаконные действия и политические провокации. В общем, обычная риторика. Власти весьма дозированно играют в демократию и намерены держать процесс под колпаком.

Оппозиционные силы Беларуси практически единогласно утверждают, что к парламентской кампании готовы. Впрочем, как считает политолог Виктор Чернов, теловдвижения партий, равно как и выборы, носят в современной Беларуси лишь ритуальный характер. «Оппозиция вообще не имеет шансов попасть в парламент, потому что в стране нет выборов, а есть имитация. Поэтому логично встает вопрос, стоит ли участвовать в такой имитации», — заявил Чернов.

«Шансов на попадание в парламент у оппозиции я не вижу. С 2000 года эти шансы только ухудшались. В 2000 году в половине округов был второй тур, в 2004 году второй тур был в нескольких округах, в 2008 году второго тура вообще не было. В стране — мажоритарная избирательная система, и законом этой системы является проведение второго тура. Не может быть при демократических выборах и мажоритарной системе полной победы в один тур! Беларусь — единственная страна в мире, где такое произошло. Это говорит, что списки составлены, решения приняты, депутаты уже назначены, и оппозиции дергаться даже не стоит», — считает аналитик.

На помощь же Европы в плане улучшения условий выборов особо рассчитывать не приходится. По мнению политолога Андрея Егорова, Европа уже давно утратила рычаги влияния на внутрибелорусскую ситуацию. «Европа могла бы поддержать процесс демократизации, если бы он начался внутри страны, оказать какую-то помощь, оказать давление», — считает эксперт. Но сейчас таких процессов не наблюдается.

По словам аналитика, на позицию Европы могли бы повлиять два фактора: полное освобождение политзаключенных и либерализация «хотя бы такая, как во время президентской кампании 2010 года».

Но выборы, по мнению Егорова, все равно не будут признаны соответствующими стандартам ОБСЕ. «Европа оценивает выборы в комплексе, а не только ход голосования. У нас нет условий для демократической кампании. Нет свободы СМИ, продолжаются репрессии в отношении оппозиционных активистов и правозащитников, в стране атмосфера страха, нет свободы собраний и так далее. Даже это уже не позволяет организовать выборы по международным стандартам», — считает Егоров.

По большому счету, и оппозиции, и Европе надо было начинать думать о белорусских парламентских выборах раньше. Как минимум — сразу же после президентских. Но тогда было не до этого: брутальность репрессий оглушила всех, тема политзаключенных вытеснила все остальные.

Сергей Пульша, naviny.by

АБЯЦАНКІ-ЦАЦАНКІ

СЕЗОН ПЕРАДВЫБАРЧАГА ПАВЫШЭННЯ ЗАРОБКАЎ АДКРЫТЫ

БЮДЖЭТНІКАЎ У ГЭТЫМ ГОДЗЕ ЧАКАЕ, ЯК МІНІМУМ, ДВА ПАВЫШЭННЯ ЗАРПЛАТЫ. ПАВЫСІЦЬ ТАРЫФНУЮ СТАЎКУ ПЕРШАГА РАЗРАДУ ПЛАНУЕЦЦА 1 ЖНІЎНЯ І Ў КАСТРЫЧНІКУ. ЁСЦЬ МЕРКАВАННЕ, ШТО АНАНСАВАННЯ ПАВЫШЭННЯ ЗАРОБКАЎ - ГЭТА ЧАСТКА ПЕРАДВЫБАРЧАЙ КАМПАНІІ, А ТАКСАМА АДКАЗ НА ПРАТЭСТНЫЯ ВЫСТУПЫ ПРАЦОЎНЫХ.

21 чэрвеня Аляксандр Лукашэнка на сустрэчы з прэм'ер-міністрам Міхаілам Мясніковічам даручыў павысіць з 1 жніўня і ў кастрычніку бягучага года тарыфную стаўку першага разраду. Паводле слоў прэм'ер-міністра, «задача аб выхадзе на 4-4,1 млн. рублёў сярэдняй заработнай платы няпростая, але будзем імкнуцца да таго, каб гэта было выканана».

Як вядома, Лукашэнка паставіў задачу да канца гэтага года давесці сярэдні ўзровень заробкаў у Беларусі да 500 даляраў. Па дадзеных Нацыянальнага статыстычнага камітэта, налічаная сярэдняя заработная плата работнікаў у красавіку склала 3252689 рублёў (у сакавіку - 3.159.624 рублёў). Сярод рэгіёнаў найбольшы памер сярэдняй зарплаты ў красавіку быў у Менску - 4174172 рублі. Гэты паказчык не дазваляе, з улікам ваганняў курсу рубля, казаць, што беларуская сталіца стабільна выйшла на 500-даляравы ўзровень сярэдняй зарплаты. У рэгіёнах сітуацыя яшчэ менш аптымістычная.

Эканаміст Леанід Злотнікаў звязвае кампанію па павелічэнні заробкаў з набліжэннем выбараў у парламент. Акрамя таго, улады вымушаныя адказваць на пратэсты, якія час ад часу здараюцца на прадпрыемствах, лічыць эксперт.

Нагадаем, што першымі ў працоўным асяроддзі сталі выказваць незадаволенасць нізкімі заробкамі барысаўскія камунальнікі. Затым у гэтым жа горадзе па гэтай жа прычыне абурыліся працаўнікі завода БАТЭ. Далей супраць нізкіх заробкаў выступілі рабочыя аб'яднання «Палессе» у Пінску, станкабудаўнічага завода «Атлант» у Баранавічах. У Аршанскім філіяле электрасетак паўсотні чалавек выбрашылі выйсці з афіцыйнага прафсаюза. Яшчэ вялікія страты панёс афіцыйны прафсаюз на «Граніце» у Мікашэвічах.

Леанід Злотнікаў лічыць, што лепш эканоміцы ад неабгрунтаванага росту заробкаў не будзе ў любым выпадку.

Калі будзе прарадзеная дзяржуласнасць, з'явяцца крэдыты, тады павелічэнню грашовай масы на руках у насельніцтва можна будзе супрацьпаставіць павелічэнне таварнай масы. Гэта будзе азначаць некалькі месяцаў спакойнага і больш-менш камфортнага жыцця.

Аднак, адзначае эксперт, пры такім варыянце неабходна будзе значна нарошчваць імпарт, так як «сваю вытворчасць не магчыма хутка павялічыць». А для імпарту неабходная валюта. Павышаны жа попыт на яе створыць ціск на валютны рынак і можа стаць прычынай падзення курсу нацыянальнай валюты.«Такім чынам, дрэнна будзе эканоміцы ў любым выпадку - ці цяпер, ці крыху пазней», - маркуе Леанід Злотнікаў.

Эксперт звяртае ўвагу, што да 500 даляраў сярэдняя зарплата павінна вырасці з той якая ў пачатку года была 350 долараў. Акрамя таго, растуць пенсіі і іншыя сацыяльныя выплаты. Для падтрымання такога росту даходаў, каб пазбегнуць інфляцыі, лічыць Злотнікаў, ВУП павінен павялічыцца, па крайняй меры, на 30%. Аднак нават вызначаны ў якасці прагнозага паказчыка рост ВУП у 5-5,5% незалежныя эксперты раней называлі неапраўдана завышаным.

Такім чынам, робіць высsnову Леанід Злотнікаў, мы назіраем «не рашэнне праблемы павышэння жыццёвага ўзроўню насельніцтва, не стратэгію, а тактыку, заснаваную на тым, каб заўтра было добра, а там будзь што будзе».

Як адзначаў раней першы віцэ-прэм'ер Уладзімір Сямашка, дасягненне заработнай платы ў снежні 2012 года на ўзроўні 500 долараў будзе забяспечвацца толькі за кошт росту прадукцыйнасці працы з дапамогай стварэння новых вытворчасцей і павышэння эфектыўнасці дзеючых. «Нізкія зарплаты ў краіне звязаны як раз з нізкай эфектыўнасцю - прыкладна ў 6 разоў ніжэй, чым у развітых краінах», - адзначае Леанід Злотнікаў.

Сцвярджэнні прадстаўнікоў улады аб тым, што «падвышэнне заробкаў адбываецца ў адпаведнасці з ростам прадукцыйнасці працы застаюцца толькі словамі», упэўнены Леанід Злотнікаў. «Улічваючы, што да ўсяго іншага нам неабходна разлічвацца па крэдытах, цяпер трэба зацягваць пасясы, а не павышаць зарплаты», - лічыць эксперт.

Алена Спасюк.

ЕЎРАЗІЙСКАЯ ІНТЭГРАЦЫЯ

ЛУКАШЕНКО ПРЕДЛОЖИЛИ ЕЗДИТЬ ЗА ЗАРПЛАТОЙ В КРЕМЛЬ

«ВТОРОГО КРИЗИСА БЕЛОРУССКАЯ СИСТЕМА НЕ ПЕРЕЖИВЕТ». ЭТО СКАЗАЛ НЕ ОППОЗИЦИОНЕР, А РОССИЙСКИЙ ПОСОЛ АЛЕКСАНДР СУРИКОВ В ИНТЕРВЬЮ АГЕНТСТВУ «ИНТЕРФАКС-ЗАПАД». И СКАЗАЛ ВОТ В КАКОМ КОНТЕКСТЕ: «НАДО ВОЗВРАЩАТЬСЯ И К ВОПРОСУ ВВЕДЕНИЯ ЕДИНОЙ ВАЛЮТЫ».

Оба-на! В последнее время официальные лица с обеих сторон твердили, что этот вопрос в обозримой перспективе не актуален, и вдруг — такое заострение.

И вообще дипломат союзной страны наговорил кучу весьма неприятных для белорусского начальства вещей. Представляющих собой, однако, горькую правду. Типа того, что без реформ в экономике инвесторы в Беларусь не придут. Что вскоре синеокая республика может «стать совсем неконкурентной и потерять даже наш, российский, рынок». Здесь господин посол позволил себе легкую иронию: «И останутся только братские отношения».

Да, белорусские деятели сами замусолили эту фразеологию, хотя в подкорке другое: сомнительное братство на хлеб не намажешь; сто лет нужны эти поцелуи с Азиопой, если за них не дают дешевого газа и нефти!

Алхимия «братских отношений»

Тем временем исподволь назревает и конфликт на почве сотрудничества Беларуси с китайцами. Тот же Александр Суриков дал понять, что планы наладить у нас выпуск китайских автомобилей не вызывают у Москвы ни малейшего восторга.

А между тем на днях Александр Лукашенко подписал указ о создании под Минском китайско-белоруссского индустриального парка. Причем ему на полстолетия даруется статус особой экономической зоны. Хотя согласно соглашениям в рамках ЕЭП все СЭЗы к 2017 году должны исчезнуть. Россия вряд ли закроет глаза на такой игнор.

Посол Суриков дважды за последние дни затронул также скользкую тему колоссального роста экспорта растворителей и разбавителей из Беларуси. 14 июня этой темой выстрелили и московские «Известия». Заголовок красноречив: «Белоруссия химичит с экспортом российских нефтепродуктов».

Короче, в Москве сгущаются подозрения, что здесь имеет место хитрая схема неуплаты таможенных платежей в российский бюджет. Минск устами главы Государственного таможенного комитета Александра Шпилевского это отверг. Таким образом, схватка в публичном пространстве разгорается.

«Недавно был замечательный визит Путина, все пели и плясали, — иронизирует белорусский обозреватель-международник Андрей Федоров, — и вдруг посыпались неприятные для Минска заявления». С чего бы это? О той же «химии» с реэкспортом нефтепродуктов аналитики пишут уже полгода, а Кремль резко прозрел только сейчас.

«Подтверждается прогноз, что Москва будет усиливать давление на Лукашенко после инаугурации Путина», — заявил аналитик в комментарии для Naviny.by.

Последний рубеж белорусской автократии

При этом Андрей Федоров убежден, что белорусский руководитель будет особенно яростно сопротивляться единой валюте (читай: введению у нас российского рубля).

Напомню, что общие деньги с двуглавым орлом планировалось ввести еще в 2005 году в рамках Союзного государства. Но тогда Лукашенко встал на дыбы. И даже призвал во временные союзники ушедшего в оппозицию либерального профессора Станислава Богданкевича, известного противника единой валюты.

Короче, тогда наскок Кремля отбили плечом к плечу, забыв о взаимных ярлыках, «промосковский диктатор» и «пятая колонна». При всем антагонизме их роднит понимание: российский рубль — это капец суверенитету.

В периоды эмоционального возбуждения Лукашенко еще не раз возвращался к этой теме и повторял, что за зарплатой «на поклон в Кремль» ездить не собирается.

Почему Суриков поднял этот вопрос именно сейчас, когда Россия вроде бы старается не спугнуть белорусского партнера, заманивая поглубже в проект евразийской интеграции?

«Москва учитывает, что Беларусь довела себя до изоляции в отношениях с цивилизованной Европой и Америкой, что вся финансовая помощь идет из России, туда же в основном сбывается продукция белорусской обрабатывающей промышленности», — отметил в беседе с автором этих строк Станислав Богданкевич.

По его мнению, ситуацией, когда Лукашенко «барахтается у стенки», Кремль логично решил воспользоваться, чтобы продавливать единую валюту, приватизацию, а в перспективе — полное поглощение Беларуси.

Но, может, не так уж и страшен российский рубль? Может, напротив, это благо и спасение? Нет, подчеркнул профессор Богданкевич в интервью для Naviny.by. Бывший руководитель Национального банка убежден: «Нам невыгоден переход на валюту, которая, как показывает кризис, неустойчива, которая лежит на сырьевой компоненте».

Главное же — угроза навсегда застрять в путинской модели евразийской интеграции, предполагающей «восстановление в какой-то форме СССР», говорит эксперт. При этом Богданкевич подчеркивает: Беларуси важно сохранять с Россией хорошие отношения, но — не поступаясь суверенитетом, как это делала маленькая Финляндия.

Александр КЛАСКОВСКИЙ.

РЭГІЯНАЛЬНЫЯ ПАДАТКАПЛАЦЕЛЬШЧЫКІ

ЗА ЧЫЙ КОШТ ВЫЖЫВАЮЦЬ РЭГІЁНЫ?

НАФТАПЕРАПРАЦОЎШЧЫКІ, ГАРЭЛАЧНІКІ, ТЫТУННІКІ І ГАЗАВІКІ - ГАЛОЎНЫЯ КРЫНІЦЫ ДАХОДАЎ БЕЛАРУСКІХ РЭГІЁНАЎ. ЧЫМ ПАХНУЦЬ БЮДЖЭТНЫЯ ГРОШЫ НА МЕСЦАХ, ВЫСВЯТЛЯЕ «ЗАЎТРА ТВАЁЙ КРАІНЫ».

«Заўтра тваёй краіны» ужо пісаў пра найбуйнейшых падаткаплацельшчыках беларускай сталіцы. Па выніках студзеня-красавіка ў першую пяцёрку па аб'ёмах плацяжоў у сталічны бюджэт ўвайшлі «Белтрансгаз»-даччыная кампанія расейскага «Газпрама» і выключна прыватныя кампаніі - «Лукойл-Беларусь», «Трайпл», «Белнафтагаз», «Юнівест». Разам з якія занялі месца ў другой палове рэйтынгу топ-10 «Мінск Крышталем», Мінскім заводам вінаградных вінаў, Беларускай чыгункай, «Тытунь-Інвест» і «Мінгаз» яны забяспечылі звыш 37% кансалідаваных даходаў горада. Доля прадпрыемстваў недзяржаўнага сектара склала рэкордныя 75%, на дзяржсектар сталіцы прыйшлося ўсяго 22,7% усіх паступленняў.

У Мінскай вобласці найбуйнейшым плацельшчыкам у бюджэт стала самае прыбытковае прадпрыемства беларускай эканомікі - салігорскі «Беларуськалій». Яму склалі кампанію зарэгістраваная ў Мінскім раёне «дачка» расейскай нафтавай кампаніі ТНК-ВР («ТНК-Біпі Захад»), найбуйнейшы прыватны гарэлачны завод «Аквадзіў», а таксама «Белвторчермет».

Безумоўным лідэрам па аб'ёмах адлічэнняў у кансалідаваны бюджэт Віцебскай вобласці за першыя чатыры месяцы 2012 стаў наваполацкі «Нафтан». Гэта прадпрыемства забяспечыла 17,8% даходаў абласнога бюджэту. Другое месца па плацяжах заняў «Віцебскаблгаз», трэцяе - прыватны нафтатрэйдары «Інтэрсэрвіс» (Наваполацк), чацвёртае - Віцебскі лікёра-гарэлачны завод«Прыдзвінні».

У Магілёўскай вобласці ў чацвёрку лідэраў ўвайшоў толькі адзін прыватны бізнес - «Бровары Хайнэкен», які заняў трэцяе месца, забяспечыўшы 4,5% ад усіх паступленняў у кансалідаваны бюджэт вобласці. А галоўнай надзеяй уладаў на Магілёўшчыне з'яўляецца «Могилевоблгаз», на які прыйшлося 10,5% усіх паступленняў. Другое месца ў Клімавіцкага лікёра-гарэлачнага завода (4,9%), чацвёртае - у заводу «Магілёўліфтмаш» (2,2%), былой вотчыны цяперашняга губернатара Пятра Рудніка.

Чатыры падаткаплацельшчыка Гродзенскай вобласці напоўнілі рэгіянальны кансалідаваны бюджэт амаль на трэціну - на 31,2%. Лідэрам па адлічэннях стала гарадзенская «тытункі», далей ішлі «Гродна Азот», Гродзенскі лікёра-гарэлачны завод «Неманофф» і «Гроднаалбгаз».

У Брэсцкай вобласці, адзінай сярод рэгіёнаў, тон задае не сыравінную і не падакцызнай прадпрыемства, а найбуйнейшы вытворца ў СНД электрычных і газавых пліт - «Брэстгазаапарат». Удзельная вага прадпрыемствы, кантрольны пакет якога належыць «Газпрому», у агульным аб'ёме паступленняў у бюджэт вобласці склаў 6,5%. Другое і трэцяе месцы занялі Брэсцкі лікёра-гарэлачны завод «Белалка» (5,3%) і «Беларуснафта-Брестоблнефтепродукт» (2%), адна з васьмі ненафтапрадуктазбытавых кампаній «Беларуснафты».

Доля дзяржсектара ў падатковых паступленнях у Гомельскай вобласці - самая высокая ў краіне. Па выніках 2011 года яна склала 82,8%. Дадзеных, хто лідзіраваў па адлічэннях у бюджэт вобласці ў студзені-красавіку 2012 года, мясцовыя падатковыя органы не апублікавалі. Але традыцыйна найбуйнейшымі падаткаплацельшчыкамі ў кансалідаваны бюджэт рэгіёну з'яўляюцца Мазырскі НПЗ, БМЗ, «Гомсельмаш» і «Беларуснафта».

Аляксей ТАПОЛЬКА.

РЭГІЯНАЛЬНЫ ЦУД

У ЧЫМ САКРЭТ ВІЦЕБСКАГА "ЭКАНАМІЧНАГА ЦУДУ"

НА ФОНЕ СЦІПЛАГА ПА БЕЛАРУСКІХ МЕРКАХ РОСТУ ВУП У 2,9% ЗА СТУДЗЕНЬ-КРАСАВІК АДЗІН З РЭГІЁНАЎ БЕЛАРУСІ ДЭМАНСТРУЕ АШАЛАМЛЯЛЬНЫ ВЫНІКІ. ЗА КОШТ ЧАГО ВІЦЕБСКАЙ ВОБЛАСЦІ ЎДАЛОСЯ ДАБІЦЦА РОСТУ РЭГІЯНАЛЬНАГА ЎНУТРАНАГА ПРАДУКТУ НА 22,2%, ДАСЛЕДУЕ «ЗАЎТРА ТВАЁЙ КРАІНЫ».

Менавіта такім - 22,2%, па дадзеных Белстата, апынуўся рост РВП Віцебскай вобласці па выніках студзеня-красавіка бягучага года ў адносінах да леташняга аналагічнага перыяду. Пасля Віцебскай вобласці самы вялікі рост у Мінска - 4,1%.

І хоць Мінск ўносіць найбольшы ўклад у фарміраванне ВУП краіны (амаль 27%), менавіта Віцебская вобласць больш чым напалову забяспечыла тэмпы росту ВУП, даўшы 1,7% з 2,9%. Інакш рост ВУП Беларусі знаходзіўся б на ўзроўні крыху больш за 1% у параўнанні з мінулым годам.

Астатнім рэгіёнах не ўдалося пераадолець запланаваны на год 5-працэнтны бар'ер, а Брэсцкая вобласць нават паказала зніжэнне - на 3,9%.

З дадзеных статыстыкі вынікае, што самы вялікі ўклад у рост РВП Віцебскай вобласці ўнеслі ўсяго два віду эканамічнай дзейнасці: апрацоўчая прамысловасць з ростам у 42% у рэгіёне і гандаль, якая паказала двухразовы рост у параўнанні з мінулым годам.

Небывалы ўздым вытворчасці ў Наваполацку

У цэлым рост прамысловай вытворчасці па Віцебскай вобласці склаў 34%. І гэта таксама абсалютная лідэрства сярод іншых рэгіёнаў Беларусі. 68% усёй прадукцыі фарміруецца ў Наваполацку, дзе рост у параўнанні з мінулым годам склаў ужо 56,2%. Відавочна, што забяспечыць яго магло толькі адно прадпрыемства Наваполацка - «Нафтан».

Пасля паляпшэння ў гэтым годзе умоў для пастаўкі нафты і нафтапрадуктаў у Беларусь з Расіі імпарт нафты павялічыўся ў першым квартале на 25%, а нафтапрадуктаў, з якіх у Беларусі робяць на экспарт «растваральнікі», - у 4,4 разы, Гэта, хутчэй за ўсё , і забяспечыла небывалы ўздым вытворчасці ў Наваполацку.

Праўда, яшчэ адна нафтаперапрацоўчая вобласць краіны - Гомельская - не паказала такіх бурных тэмпаў росту. Рост РВП тут склаў усяго 1,8%, рост прамысловай вытворчасці - 5,4%.

Прамысловасць Гомельшчыны куды больш дыверсіфікавана, чым Віцебшчыны. Мазырскі раён у структуры прамысловай вытворчасці Гомельскай вобласці займае 44%, прычым у студзені-красавіку тут нават адбылося зніжэнне аб'ёмаў прамысловай вытворчасці на 2,8% у параўнанні з мінулым годам.

А дадзеныя па знешнім гандлі ў рэгіянальным разрэзе паказваюць, што імпарт у Наваполацк склаў больш за 1,3 млрд даляраў супраць 722 млн. даляраў у Мазырскім раёне. Відавочна, што асноўную долю імпарту ў гэтых двух рэгіёнах складаюць менавіта нафта і нафтапрадукты.

Дадзеныя ж па экспарту разводзяць рэгіёны па розныя бакі «эканамічнага цуду» - усяго 33 млн даляраў для Мазырскага раёна (верагодна, МНПЗ забяспечвае ў большай ступені ўнутраны рынак) супраць амаль 857 млн. даляраў, якія даў Наваполацк, прадэманстраваўшы у параўнанні з мінулым годам 4 - кратны рост экспарту.

Становіцца відавочным, што як мінімум палову ашаламляльнага росту РВП Віцебскай вобласці забяспечыла нафцянка.

Тавары проста вывозяць у суседнюю Расію

Другую палову даў гандаль. Рост таваразвароту ў Віцебскай вобласці таксама аказаўся самым высокім сярод рэгіёнаў Беларусі - 17,1%. Зрэшты, тут у Віцебскай вобласці ёсць годны сапернік - Магілёўшчына з ростам рознічнага таваразвароту ў 15,9%. Блізкасць абодвух рэгіёнаў да мяжы з Расіяй не пакідае сумненняў - рост рознічнага таваразвароту звязаны зусім не з спажывецкім бумам, які перажываюць мясцовыя жыхары. Яны проста вывозяць тавары ў суседнюю Расею.

Гэта пацвярджаюць і дадзеныя статыстыкі. Самы высокі рост таваразвароту ў Аршанскім раёне - 68%. І хоць у гэтага раёна няма прамой мяжы з Расеяй, відавочна, што транспартны вузел на тэрыторыі раёна забяспечвае яго жыхарам неабходную мабільнасць. Далей ідуць Віцебскі раён - рост на 45%, Лёзненскі - на 39%, Гарадоцкі - на 36%, Верхнядзвінскі - на 27%.

Алена Зубарава,
Заўтра тваёй краіны.

ДЭМАКРАТЫЧНЫ РУХ

УДЗЕЛАМ ЦІ НЯЎДЗЕЛАМ У ВЫБАРАХ МЫ НЕ ВЫЗВАЛІМ ПАЛІТВЯЗНЯЎ

КІРАЎНІК РУХУ «ЗА СВАБОДУ», ЭКС-КАНДЫДАТ У ПРЭЗЫДЭНТЫ АЛЯКСАНДАР МІЛІНКЕВІЧ БРАЎ УДЗЕЛ У ГЛЯБАЛЬНЫМ ФОРУМЕ, ЯКІ АДБЫЎСЯ ВА ЎРОЦЛАВЕ. НАШ КАРЭСПАНДЭНТ ЮРЫ ДРАКАХРУСТ ПАПРАСІЎ ЯГО ПРАКАМЭНТАВАЦЬ НЕКАТОРЫЯ АКТУАЛЬНЫЯ СЮЖЭТЫ БЕЛАРУСКАЙ І ЭЎРАПЕЙСКАЙ ПАЛІТЫКІ.

Дракахруст: Як вы ацэньваеце вынікі візыту ў Беларусь прэзыдэнта Расеі Ўладзімера Пуціна?

Мілінкевіч: Я мяркую, што адбылося тое, што ў Беларусі і чакалі. Для Расеі сёньня, на гэтым этапе стварэньня Эўразійскага саюзу самае галоўнае — наблізіць Беларусь, зрабіць яе залежнай у эканамічнай сфэры. І Пуцін гэта падкрэсьліваў сваім візытам. Для стварэньня гэтай новай імпэрыі больш важная Ўкраіна, але Ўкраіна сёньня больш самастойная, чым Беларусь.

Я мяркую, што да восені будуць жорстка пастаўленыя пытаньні аб прыватызацыі галоўных беларускіх прамысловых актываў, аб увядзеньні расейскага рубля, але на гэтых перамовах будуць хутчэй «пернікі», чым «бізуны».

Дракахруст: Ужо некалькі месяцаў у апазыцыі вядуцца гарачыя спрэчкі наконт стаўленьня да восеньскіх парлямэнцкіх выбараў, вакол дылемы — удзел ці байкот? Якое стаўленьне да гэтай дылемы вашага руху і вас асабіста?

Мілінкевіч: Узровень гэтых спрэчак сьведчыць пра стан апазыцыі. Спрэчкі ідуць аб тым, што абсалютна нецікава людзям. Людзі жывуць абсалютна іншым жыцьцём, нават зацікаўленыя палітычнымі праблемамі.

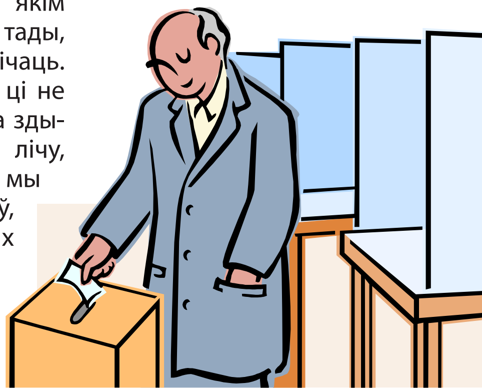
Таму для мяне вялікай розьніцы няма. Мы ўсе не прызнаём гэтыя выбары, яны ня будуць ні легітымнымі, ні свабоднымі, ніхто іх не прызнае. Удзел ці байкот ня зробіць іх для Захаду легітымнымі. Гэта па-першае. Па-другое, сацыялягічныя апытаньні сёньня паказваюць, што толькі 10% насельніцтва зьбіраюцца сёньня не пайсьці на выбары.

Большасьць прыйдзе на выбары. Апазыцыя не такая ўплывовая сёньня, каб яе паслухалі. І апошняе — ў грамадзтве няма стаўленьня да гэтых выбараў як да падзеі, якая вырашае лёс іх сям'і і краіны.

Апазыцыя не сфармулявала якую мэту яна хоча дасягнуць. Калі ставіць на мэце павялічыць свой уплыў, зьмяніць мэнталітэт людзей, спрыяць пашырэньню праэўрапейскіх настрояў, паказаць альтэрнатыву — што ёсьць прыстойныя людзі, якім можна даверыць уладу, тады, зразумела, трэба ўдзельнічаць. Іншая справа — да канца ці не да канца, трэба ці ня трэба здымаць кандыдатуры, але я лічу, што ўдзелам ці няўдзелам мы ня вызвалім палітвязьняў, іх вызваляе ўплыў іншых чыньнікаў. І падыход, што мы запэцкаемся паходам на выбары — я зь ім нязгодны.

Трэба выкарыстоўваць кожную магчымасьць. Выбары ня так часта бываюць. Таму я лічу, што абмежаваны ўдзел — гэта абсалютна слушны падыход.

(Скарочана).
Радыё Свабода.

Заснавальнік і рэдактар:
Станкевіч Георгій Мікалаевіч

Адрас рэдакцыі: Бешанковіцкі раён, в. Старыя Ранчыцы, e-mail: stan62@list.ru, тэл. 37455, маб. +375292184739
Газета выдаецца з сакавіка 2005г.

Падпісана да друку 25.06.2012 у 18.30.
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на ўласным абсталяванні.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.